

Doru Pamfil
Violeta Druță

Ioan Bolovan
Varga Attila

CARTEA DE AUR
A
FILIALEI DIN CLUJ-NAPOCA
A ACADEMIEI ROMÂNE

75 DE ANI DE EXCELENȚĂ
ÎN CERCETAREA ACADEMICĂ

I
(1949-1969)

COLECȚIA
ISTORIE CONTEMPORANĂ

Cuprins

REMEMORAREA ISTORIEI ÎNCEPUTULUI FILIALEI CLUJ-NAPOCA A ACADEMIEI ROMÂNE (Cuvânt-înainte de Acad. Doru Pamfil Președintele Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române)	9
NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI.....	13
INTRODUCERE.....	15
Cartea de Aur a Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române – Moștenirea unei generații	17
CARTEA DE AUR A FILIALEI DIN CLUJ-NAPOCA A ACADEMIEI ROMÂNE.....	63
Părinții Fondatori ai Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române (1948-1969)	65
Academia Republicii Populare Române Filiala Cluj Proces-verbal.....	81
Academia Republicii Populare Române Filiala Cluj Proiect de buget pe anul 1949	91
Raport asupra activității Filialei din Cluj a Academiei Republicii Populare Române pe timpul de la 1 Ianuarie 1949 - 7 Mai 1949.....	100
Raport asupra activității Filialei din Cluj a Academiei Republicii Populare Române pe timpul de la 7 Mai 1949 - 15 Noembrie 1949.....	110
Tema de proiectare și studiul tehnico-economic privind dezvoltarea unităților filialei Cluj a Academiei Române	122

Justificarea necesităților și oportunității investițiilor	129
Institutul de Calcul	130
Institutul de Chimie	158
Institutul de Cercetări Medicale.....	182
Centrul de Cercetări Biologice	199
Institutul de Istorie	228
Institutul de Lingvistică.....	251
Sectorul de Pedologie.....	286
Secția de Speologie	293
ADDENDA.....	313
Anexa 1	
<i>Sediul central și Președinții Filialei din Cluj-Napoca</i>	
<i>a Academiei Române de la înființare și până în prezent</i>	315
Anexa 2	
<i>Momente semnificative din istoria Filialei din Cluj-Napoca</i>	
<i>a Academiei Române. Fondatori și edificii reprezentative</i>	325
Anexa 3	
<i>Structura organizatorică a unităților Filialei din Cluj</i>	
<i>a Academiei R.P.R. în perioada 1968-1969</i>	342
Anexa 4	
<i>Personalități ale Academiei Române care au contribuit la</i>	
<i>dezvoltarea Filialei din Cluj și a unităților sale</i>	
<i>de cercetare în perioada 1949-1969</i>	346
Anexa 5	
<i>Tema de proiectare și studiul tehnico-economic privind</i>	
<i>dezvoltarea unităților Filialei Cluj a Academiei Române.</i>	
<i>Institutul de calcul. Detalierea încăperilor institutului</i>	354
Anexa 6	
<i>Tema de proiectare și studiul tehnico-economic privind</i>	
<i>dezvoltarea unităților Filialei Cluj a Academiei Române.</i>	
<i>Institutul de Chimie. Detalierea încăperilor Institutului</i>	363
Anexa 7	
<i>Tema de proiectare și studiul tehnico-economic privind</i>	
<i>dezvoltarea unităților Filialei Cluj a Academiei Române. Institutul</i>	
<i>de Cercetări Medicale. Detalierea încăperilor Institutului</i>	369

Anexa 8

Tema de proiectare și studiul tehnico-economic privind dezvoltarea unităților Filialei Cluj a Academiei Române. Centrul de Cercetări Biologice.

Suprafețe necesare extinderii centrului..... 373

Anexa 9

Tema de proiectare și studiul tehnico-economic privind dezvoltarea unităților Filialei Cluj a Academiei Române. Institutul de Lingvistică. Detalierea încăperilor Institutului 377

Anexa 10

Tema de proiectare și studiul tehnico-economic privind dezvoltarea unităților Filialei Cluj a Academiei Române. Sectorul de Cercetări Geografice.

Detalierea încăperilor Institutului..... 382

CONCLUZII 385

BIBLIOGRAFIE..... 389

POSTFAȚĂ (de Prof. univ. dr. Ioan Bolovan

Membru Corespondent al Academiei Române

Directorul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca) 393

**CARTEA DE AUR A FILIALEI DIN CLUJ-NAPOCA
A ACADEMIEI ROMÂNE – MOȘTENIREA UNEI
GENERAȚII**

CȘ II Dr. Varga Attila

Institutul de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române
Visiting Researcher la Oxford Brookes University, UK

Arhivist Violeta Druță

Filiala din Cluj-Napoca a Academiei Române

**UN MANUSCRIS DE REFERINȚĂ –
FILIALA DIN CLUJ-NAPOCA A ACADEMIEI ROMÂNE
ÎN OGLINDA TIMPULUI**

Cartea de Aur a Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române se păstrează în arhiva acestei instituții și a început să fie elaborată în anul 1969, atunci când s-au aniversat 20 de ani de la înființarea sa. Nu cunoaștem numele celor care au lucrat la acest manuscris, dar, din conținutul documentelor incluse, reiese clar faptul că demersul în sine nu a fost finalizat în anul aniversării mai sus menționate, ci cândva mult mai târziu.

Cu alte cuvinte, piese importante și semnificative pentru activitatea diverselor institute care au activat sub cupola Filialei din

Cluj a Academiei Române au fost adăugate în timp. Acest gen de surse evidențiază specificul administrativ și organizatoric al institutelor și al Filialei din acele timpuri. Astfel, povestea ei a rămas mereu deschisă, iar fiecare generație care a activat în clădirea de pe Str. Republicii nr. 9 a pus o mică „cărămidă” la edificarea acestei lucrări.

După o jumătate de secol de așteptare, am considerat că este momentul oportun ca munca antemergătorilor din cadrul Filialei să vadă, finalmente, lumina tiparului, aceasta mai ales în condițiile în care, în anul 2024, Filiala din Cluj-Napoca a Academiei Române se pregătește să aniverseze 75 de ani de la fondarea ei. Este, așadar, prilejul ideal pentru a reflecta mai mult la activitatea și realizările celor de dinaintea noastră, respectiv la ceea ce ei au lăsat ca moștenire pentru posteritate.

Această reflecție o putem face, acum, „în oglindă”, pe o temelie solidă, având la dispoziție informații de primă mână privitoare la cele mai importante reușite ale Filialei din Cluj a Academiei Române, ca nucleu de coordonare a unor institute diverse, care, în timp, au reușit să obțină rezultate notabile în domeniile lor de activitate.

Din punctul de vedere al conținutului, *Cartea de Aur a Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române* conține 6 părți distincte: *Lista „Părinților Fondatori”*, *Procesele Verbale ale primelor ședințe în care s-au discutat aspecte de ordin științific și administrativ ce trebuiau soluționate în regim de urgență, copia actelor mai importante, cu probleme organizatorice, care au fost trimise la Academia Română din București, respectiv cele care au venit de aici cu răspunsuri precise la chestiunile ridicate*; la acestea se mai adaugă și *primul buget al Filialei, așa cum a fost el conceput în anul 1949, laolaltă cu primele rapoarte de activitate pentru intervalul ianuarie 1949 - noiembrie 1949*. Finalmente, *Cartea de Aur* ne mai oferă și tema de proiectare, respectiv studiul tehnico-economic privind dezvoltarea unităților Filialei Cluj a Academiei Române.

Această parte reprezintă un veritabil „tezaur de informații” privitor la viața internă a institutelor din subordinea Filialei, institute care, încă din acele vremuri grele de început, în ciuda numeroaselor lipsuri materiale care s-au ivit, au devenit, în timp, repere

fundamentale ale cercetării de performanță în Transilvania și România deopotrivă.

Povestea *Cărții de Aur a Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române* a început, așadar, în anul 1969, în contextul unui eveniment fericit și de mare amploare pentru comunitatea științifică clujeană: aniversarea a 20 de ani de la fondarea Filialei. Din sursele păstrate¹, știm faptul că acel moment solemn a fost planificat pe data de 12 aprilie 1969, chiar în amfiteatrul Institutului de Chimie din Cluj. Organizatorii au considerat că momentul în sine era o sărbătoare a științei și a culturii transilvănene. La festivitate au fost chemați să participe reprezentanți ai organismelor locale de partid și de stat, academicieni, membri corespondenți, cadre didactice universitare, cercetători științifici și alți numeroși invitați.

În ziua deschiderii, în prezidiu, au fost invitate să ia loc următoarele persoane notabile: Aurel Duca (Membru al C.C. al P.C.R., Prim-Secretar al Comitetului Județean Cluj al P.C.R., Președintele Consiliului Popular Județean), Remus Bucșa (Membru Supleant al C.C. al P.C.R., Prim-Secretar al Comitetului Municipal de Partid, Primarul Clujului), Acad. prof. Miron Nicolescu (Președintele Academiei R.P.R.), Acad. Raluca Ripan (Președintele Filialei din Cluj a Academiei R.P.R.), Acad. Ștefan Péterfi, Acad. Radu Voina (Secretar al Academiei R.P.R.), Prof. univ. Ilie Dinculescu (Vicepreședinte al Consiliului Național al Cercetării Științifice), Acad. Emil Pop, Acad. Tiberiu Popoviciu, Prof. univ. dr. docent Ștefan Pascu (Membru Corespondent al Academiei R.P.R.), Acad. Coriolan Drăgulescu (Președintele Bazei din Timișoara a Academiei R.P.R.), Prof. univ. dr. docent Victor Preda (Membru Corespondent al Academiei R.P.R.) și scriitorul Nagy István (Membru Corespondent al Academiei R.P.R.²).

Un mesaj în deschiderea evenimentului a fost rostit de către Acad. Raluca Ripan, iar restul vorbitorilor au apreciat contribuția Filialei

¹ Arhiva Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române (AFCAR), *Dosar - Aniversarea a 20 de ani de la înființarea Filialei din Cluj a Academiei Române. 1969*. Nenumerotat.

² *Ibidem*.

și a institutelor din cadrul ei la procesul evolutiv al științei pe plan național. Ea a accentuat și faptul că, în cei 20 de ani care s-au scurs, meritele tuturor reușitelor care propulsaseră Filiala din Cluj a Academiei R.P.R. în elita cercetării științifice naționale se datorau, în mod deosebit, specialiștilor din cadrul ei.

FONDATORII FILIALEI – REPERE FUNDAMENTALE ALE ȘTIINȚEI ROMÂNEȘTI (1948-1949)

Așa cum și invitații au subliniat, în faza de început a fondării, instituția Filialei a demarat o prolifică activitate de cercetare, grație unor institute unde munceau laolaltă membri ai Academiei Române și cercetători de curând angajați. Începuturile au fost grele, dar, în contextul tulbure de atunci, Filiala din Cluj a Academiei R.P.R. s-a putut baza pe implicarea unor figuri remarcabile ale vieții culturale și științifice din România acelor vremuri.

Primele discuții legate de fondarea Filialei din Cluj a Academiei R.P.R. au avut loc în ziua de *25 Noiembrie 1948, la ora 18*, în prezența membrilor titulari activi și a membrilor corespondenți: Gábor Gaál, Erasmus Nyárády, Emil Petrovici, Raluca Ripan - membri titulari activi, respectiv Grigore Benetato, Emil Isac, Tiberiu Popoviciu, Eugen Pora, David Prodan, Vasile Radu, Eugen Rădulescu și Ion Tănăsescu, membri corespondenți. Ședința a fost deschisă de Acad. Emil Petrovici, care a evidențiat faptul că deținea însărcinarea Prezidiului Academiei pentru a organiza Filiala din Cluj³.

Ulterior, el a citit, în prezența tuturor celor adunați, articolul 27 din Statutul Academiei R.P.R., care prevedea înființarea unei Filiale la Cluj. Constatându-se aceea că toate condițiile pentru înființare erau îndeplinite, Filiala din Cluj a Academiei R.P.R. a fost declarată ca

³ AFCAR, Dosar – *Constituirea Filialei din Cluj a Academiei R.P.R. Proces verbal al ședinței din data de 25 noiembrie 1948*, f. 1-2.

fiind constituită. La scurt timp după acest moment, Acad. Raluca Ripan a propus ca biroul Filialei să fie alcătuit din următoarele persoane: Emil Petrovici, Membru Titular Activ, în poziția de Președinte și Tiberiu Popoviciu, Membru Corespondent, în poziția de Secretar⁴.

Propunerea formulată de Acad. Raluca Ripan a fost adoptată în unanimitate de către cei prezenți, iar Acad. Emil Petrovici a fost invitat să prezideze ședința. Acesta a constatat că, prin regulamentul Academiei, s-au înființat la Cluj un număr de 6 institute de cercetări⁵; în consecință, în fruntea lor trebuiau să fie propuse niște personalități ale științei. Cei desemnați pentru aceste poziții au fost următorii: Acad. Raluca Ripan la Institutul de Chimie, Dr. Grigore Benetato la Institutul de Cercetări Medicale, Acad. David Prodan la Institutul de Istorie și Arheologie, Prof. Alexandru Roșca la Institutul de Cercetări Psihologice și Pedagogice, Prof. Dumitru Popovici la Institutul de Literatură și Folclor, iar Acad. Emil Petrovici la Institutul de Lingvistică⁶.

Propunerile făcute au suferit unele modificări, ca urmare a intervențiilor survenite. Astfel, Acad. David Prodan a solicitat ca, la Institutul de Istorie și Arheologie, să fie numit în calitate de director Profesorul Ioan Moga. De asemenea, Acad. Emil Petrovici, având multiple îndatoriri, a cerut ca, în locul său, să fie propus pentru postul de director al Institutului de Lingvistică Prof. Ștefan Pașca.

⁴ *Ibidem.*

⁵ Pe lângă cele 6 institute mai sus menționate, tot în anul 1949, s-au mai conturat și diferite Colective de Cercetare, care, ulterior, se vor transforma în veritabile institute. Aceste Colective au fost următoarele: **Colectivul de Pedologie**, **Colectivul de Floră**, **Colectivul de Zoologie** și **Colectivul de Fiziologie Animală**. Ultimele trei colective (Floră, Zoologie și Fiziologie Animală) vor constitui, în anul 1956, **Secția de Biologie**, care, doi ani mai târziu, va deveni **Centrul de Cercetări Biologice al Filialei Cluj a Academiei R.P.R.** Vezi AFCAR, *Dosar – Rapoarte de Activitate/Dări de Seamă/Stenograme/Procese Verbale ale Institutelor din cadrul Filialei Cluj a Academiei R.P.R. (1949-1989)*. Nenumerotat.

⁶ AFCAR, *Dosar – Constituirea Filialei din Cluj a Academiei R.P.R. Proces verbal al ședinței din data de 25 noiembrie 1948*, f. 1-2.

S-au trecut, apoi, în revistă colaboratorii științifici, dar și problemele propuse la diferite institute. Noul Președinte al Filialei, Acad. Emil Petrovici, a oferit lămuririle necesare la chestiunile ridicate de către cei prezenți, în legătură cu organizarea institutelor. Astfel, s-a constatat că, în viitor, era nevoie și de alte institute de cercetări, fapt pentru care s-a hotărât să se ceară înființarea acestora la cea mai apropiată sesiune generală a Academiei Române⁷.

Până atunci, Filiala trebuia să primească propuneri concrete din partea tuturor specialiștilor interesați. Întrucât atunci se simțea o nevoie acută pentru un sediu propriu destinat întâlnirilor și ședințelor, noii membri aleși ai Filialei au decis să solicite Prezidiului Academiei Române să intervină pentru a obține clădirea Institutului Psihotehnic din Cluj, din Str. Republicii nr. 9, în vederea instalării acolo a sediului Filialei⁸.

La finalul ședinței constitutive din ziua de 25 Noiembrie 1948, toți cei prezenți au susținut necesitatea alcătuirii unui Regulament al Filialei, apoi publicarea unui „Anuar” sau a unui „Buletin” în care să apară toate lucrările membrilor Academiei, iar, în final, să se facă o propunere de buget, care să fie înaintată Academiei R.P.R. pentru validare. Acesteia i s-a trimis, pe data de 8 decembrie 1948, o copie după Procesul Verbal al ședinței de constituire a Filialei clujene, conform Art. 27 din Statutul Academiei R.P.R., la care s-a adăugat și un document oficial prin care se propunea ca biroul Filialei clujene să fie alcătuit din: Acad. Emil Petrovici, Președinte, și Tiberiu Popoviciu (Membru Corespondent), în calitate de Secretar. Cei doi au mai solicitat confirmarea din partea Academiei R.P.R. a biroului nou constituit, iar apoi, aprobarea sa de către Președinția Consiliului de Miniștri⁹.

⁷ *Ibidem.*

⁸ *Ibidem.*

⁹ AFCAR, Dosar – *Constituirea Filialei din Cluj a Academiei R.P.R.* Vezi doc. nr.1 din 8 decembrie 1948, trimis de Filiala Cluj a Academiei R.P.R. către Președintele Academiei R.P.R.

Tot pe data de 8 decembrie 1948, s-au mai trimis la Prezidiul Academiei R.P.R. proiectul de buget pe anul 1949, respectiv planurile de organizare a institutelor de cercetări, împreună cu colaboratorii științifici care fuseseră propuși anterior¹⁰. Cu această ocazie, s-a reluat solicitarea formulată în actul din 25 noiembrie 1948, privitoare la necesitatea dobândirii unui sediu propriu, cel din str. Republicii nr. 9, aflat în posesia Institutului Politehnic și a Ministerului Muncii. Acest edificiu a fost considerat ca fiind cel mai potrivit pentru ținerea ședințelor și instalarea birourilor¹¹.

După numai o zi, Biroul Filialei clujene a solicitat Prezidiului Academiei R.P.R. o modificare la proiectul de buget deja finalizat, pe considerentul că erau necesare sume suplimentare pentru cercetările botanice ale lui Erasmus Nyárády, care trebuiau finalizate chiar în anul 1949, respectiv pentru deschiderea, la Cluj, a unui *Centru de Cercetări Biologice*, unde să se poată continua, în condiții mult mai bune, studiile din acest domeniu, ce fuseseră deja demarate în anii precedenți¹². Până la constituirea sa în anul 1958, Filiala Cluj a Academiei R.P.R. a trecut prin mai multe etape în procesul de consolidare pe plan intern.

Conform primului raport de activitate, care acoperă intervalul ianuarie – mai 1949, activitatea Filialei s-a îndreptat cu precădere asupra organizării cercetărilor în cadrul diferitelor institute. Acolo unde existau colaboratori științifici numiți, o asemenea organizare s-a făcut în jurul problemelor propuse de Academie, iar unde încă nu se numiseră colaboratori științifici, munca în sine a fost organizată în

¹⁰ *Idem.* Vezi doc. nr. 2 din 8 decembrie 1948, trimis de Filiala Cluj a Academiei R.P.R. către Președintele Academiei R.P.R.

¹¹ AFCAR, *Dosar – Constituirea Filialei din Cluj a Academiei R.P.R.* Vezi doc. nr.3 din 8 decembrie 1948, trimis de Filiala Cluj a Academiei R.P.R. către Președintele Academiei R.P.R.

¹² *Idem.* Vezi doc. nr. 4 din 9 decembrie 1948, trimis de Filiala Cluj a Academiei R.P.R. către Președintele Academiei R.P.R.

jurul unor probleme fixate de Filială, în spiritul Statutului de Organizare, respectiv al Regulamentului General al Academiei R.P.R.¹³.

În faza de început, Filiala și institutele sale s-au confruntat cu grave lipse de fonduri de investiție, ceea ce a împiedicat, adesea, studiul problematicilor propuse. În ciuda acestor carențe de finanțare, rezultatele cercetărilor nu au întârziat să apară. Cea mai importantă reușită a Filialei din prima parte a anului 1949 a fost, de departe, înființarea, pe data de 11 ianuarie 1949, a *Institutului de Cercetări Medicale*.

Meritul acestui succes notabil a aparținut unor figuri remarcabile din viața medicală clujeană: Prof. Grigore Benetato, Prof. M. Kernbach, Prof. S. Cupcea, Prof. S. Secăreanu, Prof. C. Crișan, Prof. R. Popa, Prof. A. Moga, Prof. A. Crăiniceanu, Conf. V. Dahnovici, Conf. M. Müller, Conf. C. Oprîșiu, Conf. L. Comes, Conf. I. Baci. Sub conducerea lui Grigore Benetato, activitatea Institutului s-a desfășurat în diferitele Clinici și Institute ale Ministerului Sănătății. În acest interval de timp, Institutul a ținut șase ședințe publice, dintre care două conferințe publice în cadrul Filialei¹⁴.

La aceste ședințe s-au făcut comunicări asupra unor subiecte în strânsă legătură cu planul de activitate al Institutului. Mai multe din comunicările făcute au fost trimise spre publicare la Buletinul Academiei. Temele studiate în cadrul Institutului de Cercetări Medicale au căutat să aducă o reală și utilă contribuție la problema sănătății populației. Astfel, s-au studiat diagnosticul precoce și profilaxia unor maladii cu caracter social, maladii profesionale, igiena muncitorului industrial, probleme de fiziologia muncii, alimentația ca factor preventiv și curativ pentru sănătate etc. Din cauza lipsei de fonduri, în prima perioadă de activitate a Institutului, au fost numiți numai doi colaboratori științifici¹⁵.

¹³ AFCAR, *Dosar – Constituirea Filialei din Cluj a Academiei R.P.R.* Vezi raportul de activitate al Filialei din Cluj a Academiei R.P.R. din perioada 1 ianuarie 1949 – 7 mai 1949, f. 1-7.

¹⁴ *Ibidem*, f. 2-5.

¹⁵ *Ibidem*.

Institutul de Chimie, condus de Acad. Raluca Ripan, a funcționat inițial în laboratoarele Facultății de Chimie a Universității „Victor Babeș” din Cluj. Institutul în sine a avut în vedere problemele propuse de Academie în două colective distincte: cel condus de Raluca Ripan, respectiv cel coordonat de Ion Tănăsescu, Membru Corespondent al Academiei R.P.R.

a) Primul colectiv s-a raportat la cercetarea literaturii de specialitate, reușind finalizarea unui procedeu pentru extragerea bismutului din bismutină românească; primele eșantioane de molibdat de amoniu; obținerea primului molibden de puritate 99,80 %.

b) Al doilea colectiv, după ce inițial s-a ocupat de documentarea necesară asupra problemelor studiate, a obținut următoarele rezultate:

- O instalație experimentală pentru transformarea gazului metan în acetilenă, cu un randament de 8 %.

- Un raport asupra obținerii substanțelor antimalarice.

- Primele încercări de sinteză a atebrinei¹⁶.

Institutul de Istorie și Arheologie, condus de Acad. Constantin Daicoviciu, a fost organizat în șase secții:

1. Secția Istoria Română cu o subsecție maghiară.
2. Secția Istoria Popoarelor Slave.
3. Secția Istoria Generală Veche (cu Muzeul Arheologic).
4. Secția Istoria Evului Mediu, Modern și Contemporan.
5. Secția Arhive și Documentare (cu anexele Arhiva Muzeului Ardelean și Arhivele Statului).
6. Secția Filosofie¹⁷.

Pentru o mai bună îndeplinire a obiectivelor de cercetare propuse, membrii Institutului au fost încadrați în patru colective:

1. Colectivul pentru trei volume de documente din sec. XVI-XVII.

¹⁶ *Ibidem.*

¹⁷ *Ibidem.*

2. Colectivul Indicelui Hurmuzaki.
3. Colectivul publicațiilor 1800-1900.
4. Colectivul Repertoriul Arheologic.

Activitatea de cercetare a Institutului s-a completat prin ședințe de consfătuiri și organizare de ședințe publice de comunicări științifice, care aveau loc de două ori pe lună¹⁸. Cele 6 secții ale Institutului au desfășurat, în timp, o rodnică activitate. La Secția de Istoria Română, s-a lucrat din fișierul central al Institutului și s-a făcut instruirea bibliotecarilor diferitelor secții. Secția Istoria Popoarelor Slave a reușit finalizarea unei lucrări de referință pentru acel timp: *Știri privitoare la România în corespondența lui Petru cel Mare*. Secția Istoria Generală Veche s-a concentrat pe săpături arheologice din cadrul a patru șantiere, trecându-se și la organizarea Muzeului Arheologic. Secția Istoria Evului Mediu, Modern și Contemporan a reușit finalizarea lucrării *Bibliografia Revoluției anului 1848*, iar la Secția Arhive și Documentare s-a continuat cu problema conservării arhivelor aflate la diferite autorități și instituții.

Institutul de Lingvistică a funcționat în spațiile Universității „Victor Babeș” din Cluj, sub coordonarea Acad. Emil Petrovici și a Prof. Ștefan Pașca, colaborator științific. Principala activitate a Institutului a avut în vedere alcătuirea *Dicționarului Limbii Române*, la care a colaborat împreună cu Institutul de Lingvistică din București. Institutul a reușit să deruleze cercetări dialectale, a studiat relațiile lingvistice româno-slave, româno-maghiare, precum și relațiile lingvistice maghiaro-slave. Rezultatele au fost expuse și dezbătute în ședințele Institutului, care se țineau în mod regulat o dată la două săptămâni¹⁹.

Institutul de Istorie Literară și Folclor a funcționat la Universitatea „Victor Babeș” din Cluj, sub coordonarea Prof. Dumitru Popovici. În cadrul acestuia s-a avut în vedere studiarea literaturii române, a literaturii comparate și a literaturii maghiare din

¹⁸ *Ibidem*.

¹⁹ *Ibidem*.